

Pálffyovci z Červeného Kameňa a Mária Terézia
The Pálffy Family of Červený Kameň and Maria Theresa

Sídelná budova Slovenského národného múzea
Slovak National Museum residency
30. 11. 2021 – 15. 1. 2023

www.snm.sk
slovenske.narodne.muzeum

Organizátori / Organisers
Slovenské národné múzeum
SNM – Múzeum Červený Kameň
Slovak National Museum
SNM – Červený Kameň Castle Museum

Komisár výstavy / Exhibition commissioner
Gabriela Podušelová

Autori výstavy / Exhibition authors
Ivana Janáčková
Jozef Tihányi

Zbierkové predmety zapožičali / Exhibits were kindly lent by
SNM – Múzeum Červený Kameň
SNM – Historické múzeum
SNM – Červený Kameň Castle Museum
SNM – Museum of History

Architektonické a výtvarné riešenie / Architectural & art design
Dušan Veverka
Peter Masár
Barbora Krejčová
Dominika Szabová

Realizácia / Realization
VEVERKA s.r.o.

Spolupráca / In cooperation
Jozef Liška
DESTIN a.s.

Grafický dizajn / Graphic design
Barbora Krejčová
Dušan Veverka
Peter Masár

Preklad do anglického jazyka / Translation into English
Elena a Paul McCullough

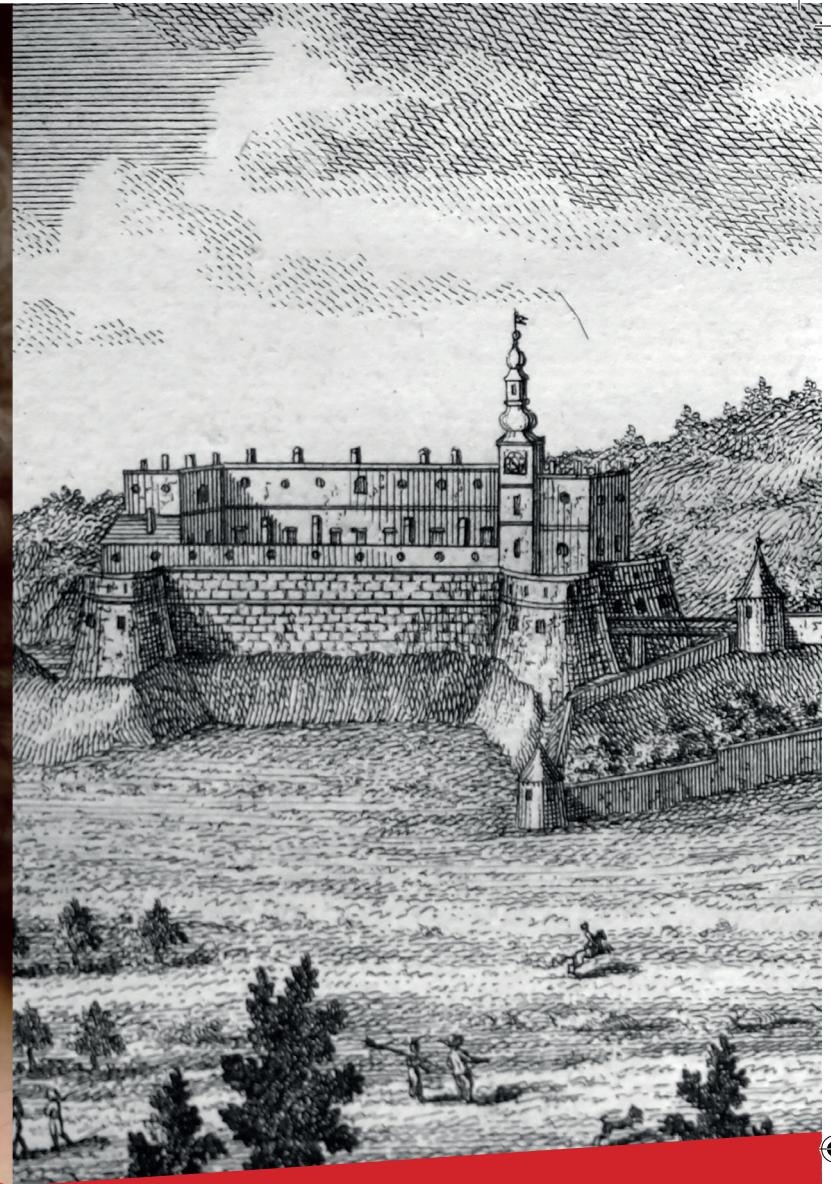
Produkcia / Production
Tomáš Hollý
Zuzana Vásáryová

PR a marketing / PR and marketing
Zuzana Polakovičová
Zuzana Vásáryová

Transport a logistika / Transport and logistics
IGS – HS Art Service, Bratislava

Mediálni partneri SNM / Media partners of SNM

rtv: . tasr . aktuality.sk in.ba Národné reverz pravé slovenské

Pálffyovci z Červeného Kameňa a Mária Terézia

The Pálffy Family of Červený Kameň and Maria Theresa

30. 11. 2021 – 15. 1. 2023

Slovenské národné múzeum
SNM – Múzeum Červený Kameň
Slovak National Museum
SNM – Červený Kameň Castle Museum

Sídelná budova SNM
Vajanského nábrežie 2
Bratislava
www.snm.sk

Výstava SNM – Múzea Červený Kameň s názvom Pálffyovci z Červeného Kameňa a Mária Terézia je ďalšou z radu výstav múzeí Slovenského národného múzea, ktoré predstavuje vo svojej sídelnej budove v Bratislave. Rovnako ako u predošlých výstav špecializovaných múzeí SNM nejde ani teraz o všeobecnú profilovú prezentáciu múzea a jeho zbierok, ale o tematicky špecifickú výstavu.

Sídlo SNM – Múzea Červený Kameň, hrad Červený Kameň, bol od konca 16. storočia až do roku 1945 rodovým sídlom šľachtického rodu Pálffyovcov. Zbierkový fond, ktorý tu následne vznikol, tvorí široké spektrum zbierkových predmetov z oblasti histórie, umeleckého remesla a výtvarného umenia rôznorodej proveniencie a datovania. Zvolená téma prezentuje prostredníctvom zbierkových predmetov konkrétny výsek z dejín hradu i rodu, s ktorým je toto šľachtické sídlo späté. Zachované predmety sú však len zlomkami z bohatej histórie rodu. Kvôli umocneniu reprezentatívneho charakteru výstavy je téma zasadená do širšieho historického kontextu a ilustruje previazanost Pálffyovcov s panovníckym dvorom v období vládnutia Márie Terézie.

Výstava pozostáva z viacerých tém, ktoré približujú konkrétnych členov rodu Pálffy, hrad Červený Kameň a panstvo v tomto období. V 18. storočí, ktoré znamenalo novú éru v dejinách Habsburskej monarchie, boli Pálffyovci aktívou súčasťou politického diania. Dominanty výstavy – portréty príslušníkov vládnucej dynastie a ich súčasníkov z rodu Pálffy, ilustrujú spoločenský status rodu v tomto období ale aj výsledky snahy o naklonenie uhorskej šľachty na stranu panovníckeho dvora. Po dvoch bratoch, palatínoch Mikulášovi (1657 – 1732) a Jánovi (1663 – 1751), je ústrednou postavou výstavy Mikulášov vnuk Rudolf Pálffy (1719 – 1768), ktorý pokračoval v tradícii previazania rodu s viedenským dvorom. Jeho život bol však výrazne späť s panstvom a hradom Červený Kameň. Okrem úprav samotného objektu to dobre dokladá viacero artefaktov z jeho rozsiahlej zbierky starožitností a kuriozít, ale i fragmenty knižnice či stolovacích súprav.

Na výstave sú prezentované maľby a grafiky popredných dobových portrétnych majstrov a ich dielni (Johann Gottfried Auerbach, Rosalba Carrieri, Johann Gottfried Haid, Martin van Meytens, Jakub Schmutzer), viaceré doposiaľ nevystavované predmety z kabinetu starožitností Rudolfa Pálffyho, ukážky fajansy z holíčskej cisársko-kráľovskej manufaktúry, unikátna veľkorozmerná mapa časti Malých Karpát v blízkosti Červeného Kameňa, mortuárium Márie Terézie z pozostalosti viedenského arcibiskupa Krištofa Migazziho, zakázany spis „slovenského Sokrata“ Adama Františka Kollára o vzťahu panovníckej moci k cirkvi a k šľachte z knižnice Rudolfa Pálffyho a mnohé ďalšie predmety zo zbierok SNM – Múzea Červený Kameň.

Obálka: Portrét Márie Terézie, detail
Martin van Meytens – dielňa
50. roky 18. storočia, Viedeň | SNM – MČK

Úvod: Pohľad na hrad Červený Kameň
Abraham Kaltschmidt podľa kresby Samuela Mikovíniho
1736, Viedeň | SNM – MČK

Vľavo: Mortuárium Márie Terézie, detail
neznámy autor, 1780, Viedeň | SNM – MČK

Vpravo: Iluzívny pomník rímskych cisárov
1600 – 1625, Európa | SNM – ČKCM

The exhibition consists of several themes related to specific members of the Pálffy family, Červený Kameň Castle and the estate in this period. In the 18th century, a new era in the history of the Habsburg monarchy, the Pálffy family was actively involved in political life. The dominant elements of this exhibition – portraits of members of the imperial dynasty and their contemporaries from the Pálffy family, depict the social status of the family in this period, as well as the results of the effort to make the Hungarian aristocracy more favourable towards the imperial court. Aside from brothers, Palatines Miklós (1657 – 1732) and János (1663 – 1751), Miklós's grandson Rudolf Pálffy (1719 – 1768), who continued in the tradition of linking the family and the court in Vienna, is the central figure. His life was closely connected with the Červený Kameň Castle and estate. In addition to his renovations to the castle itself, this is well documented by several artefacts from his extensive collection of antiquities and curiosities, as well as fragments of library and dining sets.

The exhibition also presents paintings and prints of prominent portrait masters and their workshops (Johann Gottfried Auerbach, Rosalba Carrieri, Johann Gottfried Haid, Martin van Meytens, Jakub Schmutzer), several not yet exhibited items from the Antique Cabinet of Rudolf Pálffy, faience pieces made in the Holíč imperial royal factory, a large map of the Little Carpathians near Červený Kameň Castle, the mortuarium or funeral coat of arms of Maria Theresa from the estate of Vienna Archbishop Christoph Migazzi, the banned publication of Adam František Kollár's "Slovak Socrates" about the relationship of the power of the monarchs to the Church and aristocracy from the library of Rudolf Pálffy and many other objects from the collection of the SNM – Červený Kameň Museum.

Cover: Portrait of Maria Theresa, detail
Martin van Meytens – workshop, 1750s | SNM – ČKCM

Preface: View of the Červený Kameň Castle
Abraham Kaltschmidt based on a drawing by Samuel Mikovíni
1736, Viedeň | SNM – ČKCM

Left: Mortuarium or Funeral Coat of Arms of Maria Theresa, detail
unknown artist, 1780, Vienna | SNM – ČKCM

Right: Illusive Monument to Roman Emperors
1600 – 1625, Europe | SNM – ČKCM